

'ಎನ್' ಎಂದರೆ 'ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ'!

'ಸೆಜ್ಜನರ ಸಿಟಿಗೆ ಎಮ್ಲೊಂಡು ಶಕ್ತಿಯಿದೆ' ಎನ್ನುವುದನ್ನು 'ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ' ಎನ್ ಸಂತೋಷ ಹೆಗ್ಡೆ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಏರದು ವರ್ಷ ಪೂರ್ವೇಸಿದ ನೆಪದಲ್ಲಿ ಮಾಡ್ಡಮದ ತಂಬ ಜಾಹೀರಾತು ಜಾಲದಲ್ಲಿ ಮಿಂಚಬೇಕೆಂದಿದ್ದ ಬಿಂಬಿಸಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂತೋಷ ಹೆಗ್ಡೆ ಮರ್ಮಾಫಾತ ನೆಡಿದ್ದಾರೆ. ಕನಾಂಟಕ ಸರಕಾರದ ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ಹೆಚ್ಚೆಗೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಬರೆದು, ಭೂಪ್ರಸ್ಥ ಸರಕಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಕಿಡಿ ಕಾರಿದ್ದಾರೆ. 'ಎನ್' ಎಂದರೆ ಹುಟ್ಟುರು 'ನಿಟ್ಟಿ'ಯೂ ಹಾದು, 'ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ'ಯೂ ಹಾದು!

ಸಂತೋಷ ಹೆಗ್ಡೆ ರಾಜೀನಾಮೆಯಿಂದ ಕೆಲವು ಭೂಪ್ರಸ್ಥ ರಾಜಕಾರಣಗಳು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಸ್ಥರನ್ನು ಬಿಟ್ಟೇ ಇನ್ನಾಗಿಗೂ ಸಂತೋಷವಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಸಂತೋಷದ ವಿವರದ್ದೇ. ಅದೇ ವೇಳೆ, ಪ್ರಮಾಣಕೆ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಯೊಬ್ಬರು ಇತರ ಭೂಪ್ರಸ್ಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಲಿಪಶುವಾದರಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ದುಖಿದ ವಿವರವು ಹಾದು.

ಸಂತೋಷ ಹೆಗ್ಡೆ ಹುಟ್ಟಿದ್ದ ಉದ್ದೇಶ ಜೀಲೀಯ (ಕಾರ್ಕಾಳಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರದ) ನಿಟ್ಟೆ ಎಂಬ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ (ಜೂನ್ 16, 1940) ಮಂಗಳೂರಿನ ಸೈಂಟ್ ಅಲೋಹಿಯಸ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಳಿಕ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸರಕಾರಿ ಕಾನೂನು ಕಾಲೇಜಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾದರು. (ತಗದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಕಾನೂನು ಕಾಲೇಜು.) ಏದ್ಯಾದ್ಯಾಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಒಳ್ಳಿಯ ಹಾಕಿ ಅಟಗಾರರಾಗಿದ್ದ ಸಂತೋಷ ಮೇಸಾರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಹಾಕಿ ತಂಡಕ್ಕೂ ಅಯ್ಯಿಯಾಗಿದ್ದರು.

1966ರಲ್ಲಿ ವರ್ಕೆಲಾರಾಗಿ ವೃತ್ತಿ ಅರಂಭಿಸಿದ ಅವರು, 84ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರ್ ಜನರಲ್ ಆದರು. ಏರದು ಸಲ ಭಾರತದ ಅಡಿವಿನಲ್ಲಿ ಸಾಲಿಸಿಟರ್ ಜನರಲ್ ಕಾಡು ಆದರು. 1999ರ ಜನವರಿ 8ರಂದು ಸುಪ್ರಿಂಎಂಟನ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕಾರಿಗೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ, 2005ರ ಜೂನ್‌ನಲ್ಲಿ ನಿವೃತ್ತಿರಾದರು. 2006ರ ಆಗಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕನಾಂಟಕ ಲೋಕಾಯುಕ್ತರಾಗಿ ನೇಮಕಗೊಂಡರು.

ಕನಾಂಟಕ ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ಕಾಯ್ಯ (1984) ಪ್ರಕಾರ, ಆಡಳಿತ ಸುಧಾರಣೆ ಗಾಯಿಯೇ ಈ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕೃತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಭೂಪ್ರಸ್ಥಾರ ಹತ್ತಿಕ್ಕುವುದು, ಸ್ವಾಜನಪಕ್ಷ ಪ್ರಾರ್ಥಿತ ತಡೆಯುವುದು ಹಾಗೂ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಅಂತಿಸ್ತಿನ ವಿರುದ್ಧ ಚಾಟಿ ಬಿಸುವುದು ಲೋಕಾಯುಕ್ತರ ಮುಖ್ಯ ಕೆಲಸ. 'ಇದ್ದಲ್ಲ ಕಾಗ ದದ ಮುಲಿನ ಕೆಲಸ. ಹುದ್ದೆ ಇರುವುದು ಕೆಂಪುಗಳಿಟ್ಟ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ತಿರುಗುವಢಕ್ಕೆ' ಎಂದು ಸಂತೋಷ ಹೆಗ್ಡೆಯವರು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇ ಇವತ್ತಿಗೂ ಸುವಿಧಾರಿಬಹುದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಸೆಜ್ಜನ್ ಪ್ರಮಾಣಕೆ ಹಾಗೂ ವಾದಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷ ಹೆಗ್ಡೆ ಸುಮನ್ ಕಾರಲ್ಲಿ. ಲೋಕಾಯುಕ್ತರಾಗಿದ್ದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಭೂಪ್ರಸ್ಥರ ವಿರುದ್ಧ ಮಹಾಸಮರವನ್ನೇ ಸಾರಿದರು. ಕೋಟ್ಟಂತರ ಮೌಲ್ಯದ ಅಕ್ರಮ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿದರು. 3 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 20 ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಅನ್ಯಾಯದ ಪ್ರಕರಣಗಳ ದೂರ ಪಡೆದರು. 8000ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ಒದಗಿಸಿದರು. ಇದರಿಂದಾಗಿಯೇ ಸರಕಾರದ 'ಭೂಪ್ರಸ್ಥಕ್ಕೆ' ದ ಕೆರುಪುಳಕ್ಕೂ ಒಳಗಾದರು. ಭೂಪ್ರಸ್ಥರ ಕಾಟ ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಯಿತೆಂದರೆ, ಕೊನೆಗೊ ಅಸಹಾಯಕರಾಗಿ ಸಿಟಿಸಿಂದ ರಾಜೀನಾಮೆ ಬರೆದರು. ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಇದು ನಿಜಕ್ಕೂ ದೂಡ್ ಶಾಕ್ ಟ್ರೇಟ್‌ಮೆಂಟ್!

ನಂಬರ್ 3 ಸೈನಾ!

ವಿಶ್ವಕಪ್ ಪ್ರಂಥಾಭಾಲ್ ಆಟಾಟೋಪದ ಮದ್ದೆಯೂ ಬ್ಯಾಡ್‌ಡ್ರಿಂಟ್‌ನ್ ತಾರೆ ಸೈನಾ ನೇಹ್‌ವಾಲ್ ಕ್ರೀಡಾಪ್ರಕ್ತಿ ಗಳಲ್ಲಿ ಮಿಂಚಿದ್ದಾರೆ. ಸಿಂಗಾಪುರ ಓಪನ್ ಸೂಪರ್ ಕ್ರೀರಿಸ್‌ ಪ್ರತಿಶ್ಲಿಷ್ಟಿಯನ್ನು ಮುದಿಗೆರಿಸಿಕೊಂಡು ಭಾರತದ ಕ್ರಿಕೆಟರಾಕೆ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬೆನ್‌ಲೈ ಜಾಗತಿಕ ಬ್ಯಾಡ್‌ಡ್ರಿಂಟ್‌ನ್ ರ್ಯಾಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೈನಾ ಮೂರನೇ ಸಾಫ್ಟಾಕ್ಸ್‌ ಏರಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಹಿಂದೆ ಭಾರತದ ಪ್ರಕಾರ್ತಿ ಪದುಕೋಣೆ ವಿಶ್ವ

ಸಂತೋಷ ಹೆಗ್ಡೆ ನೇರ ಮಾತಿನ ಸರಳ ಜೀವಿ. ಉನ್ನತ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಯಾವ ಅಮಿಟಕ್ಕೂ ಒಳಗಾಗಿಲ್ಲ. ಸುತ್ತಿಂಚೋಟ್‌ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕಾರಿದ್ದಾರೆ ಜಕ್ಕಾಳಿನಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ನೀವೇಣ ಕೊಟ್ಟರೂ ತಿರಸ್ತಾರಿಸಿದರು. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ತಂದೆ ವಿರೀದಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಮನೆಯನ್ನು ಮಾರಿ, ಸ್ವಂತಕ್ಕೊಂದು ಮನೆ ಕೊಂಡರು. ಇವರ ತಂಡ ಕೊಡುರು ಸದಾನಂದ ಹೆಗ್ಡೆಯವರೂ ಸಾತ್ತಿಕ ಸಿಟ್ಟಿನ ಮನುಷ್ಯ. ಸುಪ್ರಿಂಎಂಟ್‌ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕಾರಿದ್ದಾಗ ತಮ್ಮ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಖಾಲಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಭಾಷಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ಪ್ರತಿಭಾಷಿ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಹುದ್ದೆಗೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ನೆಡಿದ್ದರು. ಆ ಬಳಿಕ ಲೋಕಸಭೆಗೆ ಸ್ವಧ್ರಿಮಿ, ಆಯ್ಯಿಯಾಗಿ ಸ್ವೀಕ್ರೊ ಕಾಡು ಆದವರು.

70ರ ಹರೆಯದಿಳ್ಳು ಸಾಕಮ್ಮ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲರಾಗಿರುವ ಸಂತೋಷ ಹೆಗ್ಡೆ ರಾಜೀನಾಮೆಯ ಮೂಲಕ ಪ್ರಮಾಣಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಸೈನ್ಯ ತಂಬಿದ್ದಾರೆ. ಹೇಡ್‌ಅಪ್ಪಿಯ ಸಂತೋಷ ಹೆಗ್ಡೆ ಅವರಿಗೆ ಮಕ್ಕಳಿಳ್ಳ ಸಾಕುನಾಯಿಯ ಜತೆಗೆ ಸಂತೋಷದಿರುವ ಅವರು, ಇದೀಗ 'ಕನಾಂಟಕದ ಕಣ್ಣಿ'ಯಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ವರ್ಯೋಳಷಜ ದಯಾಬಿಂಧ್‌ ಮತ್ತು ಹೈ ಬಿ.ಪಿ. ಜತೆಗಿದ್ದರೂ ಸಂತೋಷದಿಂದ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಸಂತೋಷ ಹೆಗ್ಡೆ ಅವರಿಗೆ ಮುಂದಿನ ಜೀವನ ಹೆಚ್ಚು ನೆಮ್ಮದಿ ನೀಡಲ್ಲ.

ನಂಬರ್ 2 ಒನ್ ರ್ಯಾಂಗ್‌ಗೆ ಏರಿದ್ದರು. ಅದು ಬಿಟ್ಟರೆ ಇದೀಗ ಸೈನಾ ಅವರದ್ದೇ ದಾವಲಿ. ಸೈನಾ ಅವರ ಕೋಚ್ ಪ್ರಲೈಲ ಗೋಡಿಚಂದ್ರ ಕಾಡು ತಿಳ್ಳಿಯ ಮಟ್ಟಿಕ್ಕೆ ಏರಲಾಗಿಲ್ಲ ಅವರು 2001ರಲ್ಲಿ ಆಲ್ ಇಂಡಿಂಡ್ ಚಾಂಪಿಯನ್ ಗೆದ್ದಾಗ ವಿಶ್ವದ 4ನೇ ಆಟಗಾರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದೀಗ ಇಂಡಿಂಡ್ ಕ್ರೀಡಾಪ್ರಕ್ತಿಯನ್ನು ಸೈನಾ ತೋರಿಸಿದ ಸಾಧನೆ ನೋಡಿದರೆ ಇನ್ನೊನ್ನೆ ಸೈನಾ ಕಾಡು ವಿಶ್ವದ ನಂಬರ್ ಒನ್ ಆಗುವ ದಿನಗಳು ದೂರವಿಲ್ಲ.

★ ಹನಿ